

Hétfői

FRISS UJSÁG

Független politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Muntenia (Zárda ucca) 4.

Főszerkesztő és Kiadó:
Joláthy B. Zoltán

Előfizetési árak:
Romániában egy évre 200 Lei
Csehszlovákiában egy évre 90 cK.

Az olmult hét

feltűnőbb belső politikai eseménytelenségén túl egy nemzetközi, külső politikai egyezmény vonta magára figyelmünket. Ez Románia kormányának, a Jugoszláv kormánnyal kötött egyezménye, amelyet az egymás területén kisebbségként élő fajtestvéreik kölcsönös kulturális védelmére hoztak. Ez a pár hónappal ezelőtt kötött egyezmény most került nyilvánosságra és abban a román-kormányának olyan kikötése van, hogy a jugoszláv Bánság területén működő román kisebbségi népiskolák tanítóinak román anyanyelvűeknek s a tanulók többségével egyforma vallásuknak kell lenniök. Azt pedig, hogy azok a román kisebbségi iskolák valóban zavartalanul működjenek s hivatalukat megfelelően tölthessék is be, — a szerződés egyéb pontjai részletesen, aprólékos gondal bizonysíjják és határozzák meg. Mind ezeknek a biztosítékoknak rövidre fogott egyik lényege az is, hogy a jugoszláviai román kisebbségi iskolák tanítói személyzetét a jugoszláv kormány tartozik fizetni, az ottaniak elégtelensége esetén tanítókat Romániából kell szerződtetni, továbbá, hogy a megállapodások végrehajtását egy bizottság őrizze ellen, amely jugoszláviai román nemzetiségű állampolgáraiból alakítandó. Csak mindenben helyeselni, dicsérni lehet ezeket a, — természetesen: a kölcsönösség alapján létrejött megállapodásokat, amelyek minden tekintetben emberségesek, igazságosak és megfelelnek a mai korszellem követelményeinek. — Ez a most nyilvánosságra jutott egyezmény gyökeres megváltoztatását kell jelentse az itt élő kisebbségekkel szemben eddig tanúsított iskola-politikának. — Igaz, hogy ez az egyezmény a Romániában uralkodó faj — saját fajtestvérei

ügyében hozott meg, azonban a jég ezzel már meg van törve. Az egyik ponton mutatkozott felfogásváltozásnak minden vonalon való gyakorlati érvényesítése sokáig nem késlekedhetik. Ez úgy szólván: természeti törvény, — minthogy tél vége felé a megrepedezett, szélén szabadabb lett jégnek is

egészen mennie kell! Éppen ezért, mi—Romániában élő kisebbségek is erősen remélhetjük, hogy amit a kormány nemrég odakünn román fajtestvérei javára az egyik kezével csinált, azt nemsokára a másik kezével, esetleg ugyanazzal a jobb kezével, itthon ami javunkra is meg fogja cselekedni!...

Önagysága egy felsőbbrendű nő...

Egy férfi csak annyit ér, amennyi női tulajdonság van benne

(Szatmár, 1928 február 9.) Önagysága, aki ebédutáni feketére fogadott, összeráncolta a szemöldökét és így szólt: Hiába prédikálnak nekem a férfirók a férfi-elme fölényéről, valójában mégis csak mi, nők vagyunk a felsőbbrendű lények. Mi képviseljük a kultúrát, a férfiak az ősi vadságot, mi a finomságot, maguk férfiak a brutalitást. Maguk férfiak a mult-hoz, az emberiség őskorához vannak közel, mi nők pedig a jövő világ rendszeréhez. Érti? — Ahoz képest, hogy az őskorhoz vagyok közel, elég jól értem, — válaszoltam. — Majd én megmagyarázom. Az évezredek során csak mi nők civilizálódtunk, maguk vademberek maradtak. Ma is az erő az istenük. Mikor fognak maguk ott tartani, ahol mi. — nők? Hígyje el, hogy egy férfi csak annyit ér, amennyi női tulajdonság van benne, mint azt Weininger, ez a jó öreg tudós olyan találóan jegyezte meg. — Pardon, nagyságos asszony, — vettem közbe — először is Weininger nem volt öreg, mikor még élt. De képzelje el, ha ma élne. Ugy-e már öreg volna? — Erre igazán bajos lett volna ellenvetést tenni. Nem is volt időm rá, mert önagysága nyomban így folytatta: Nekem most át kell öltöznöm. Várjon meg, majd elkísér egy darabig. Addig a cigarettával és a konyakkal szórakozzon. Eltűnt az ajtón. Rágyujtottam és egyéb

dolog hijján gondolkozni keztem a szavain: Alapjában véve igaza van — vallottam be. Mégis a férfiak képviselik az életben a brutalitást, a durvaságot. A szórakozásaik? Ivás, cigaretázás, kártya, ahol anyagilag, — a sport, ahol fizikailag — teszik egymást tönkre. Halálra rugdossák egymást, ezt nevezik futballjátéknak. Káromkodnak. Háborút hirdetnek és gyilkolják egymást, mint az ősemberek ok és cél nélkül. Ezzel szemben a nők! Még a külsejükben is a harmóniát szimbolizálják. Lelkük pedig: az örök béke és megértés minden durvaság nélkül. Ezt ki fogom fejteni egy cikkben. Jó téma. Komoly tanulmánynak való... De nem folytathattam sokáig az elmélkedést, mert már ott állott előttem önagysága elegáns ruhában. Kalapját kezében tartotta, hogy tovább csodálhassam fiús frizuráját és frissen borotvált nyakát. — Még maradunk egy kicsit — töltött és gyors egymásutánban lehajtott három stamperli konyakot. Aztán rágyujtott és lehajtotta a negyediket. Az ötödiknél úgy fujta a füstöt, mint a waggongyár kénye, a hatodiknál elmesélte terveit: Imádom a sportot. Mi is megalkitjuk a női futballklubokat a nyáron. Már alig várom, hogy játszhasam. Centérsatár leszek. Isteni lesz beleszergetni a Schönbergernébe. Ő lesz a kapus az ellencsapatban. Már edzem magamat. A délelőt-

töm vívással megy el. Ma is vívtam. Jobban vivok, mint a kármelyik hadviselt férfi, aki nyolc évig volt a háboruban. Ez is a férfiak bornirtságát és brutalitását jellemzi, hogy bennünket nem engednek a harc-terre. No, de a jövő háborújában már mi is ott leszünk. Én huszármester akarok lenni. Imádom a lovakat és a káromkodást. Mi az, maga nem iszik? Koccintsunk. Szervusz öcsém, azt a hétszentséget ennek a világnak... Nagyot ütött a vállamra. Hirtelen megéreztem a női nem felsőbbbségét és még ma is érzem a vállamon. Remek cikk lesz — gondoltam akkor magamban. S ha nem az — akkor... tévedtem. — n

Vigan megyünk tönkre

Lesz-e a lejtőn megállás

(Szatmár, 1928 február 8.) Az olmult betivásár alkalmával egyik falusi gazda alaposan felöntve a garatra, szinte dicsekedve mesélte, hogy a tavaly vásárolt állatját majdnem feleáron adta el az idén. Amikor azt kérdeztük tőle, hogy ilyen körülmények között hogy van kedve hangos mulatozásra, — stoikus egykedvűséggel felelt: „Legalább vigan megyünk tönkre”. — Tényleg, olyan világot kezdünk élni, hogy ma már a vagyoni tönkremenés nem megy az idegekre, sőt az emberek látva a sors elleni küzdelem hiábavalóságát, — a könnyebb oldalaról fogják föl a helyzetet. Vigan megyünk tehát teljesen tönkre, de vajjon mi lesz az utolsó cérna szál, amibe belekapaszkodva újra erőre kaphatunk, vagy egyáltalán lesz-e a lejtőn való alágurulásunkban valahol megállás? A jelek után ítélve, ilyen meglepetésre aligha számíthatunk. —

GYERMEKKOCSI

legelőbb Bui. Basara-bilor (Batthyányi u.) 11.

Hermann

TELEFON: 25

-nál

Nyomatványok, iroda felszerelések, üzleti könyvek, író-és rajzszerek nagy raktára
REIZER
könyvkereskedés

Nem reklám!!

Spitz Béla
cég, üzlet átépítés miatt, az összes raktáron lévő árukat bámulatos-olcsón árusítja ki.

Nem reklám!!

Amikor Wieser István ráébred a maga sváb öntudatára

„Azért, hogy a zsemlye kerek, én vagyok a Pista gyerek!“

(Sztálmár, 1928 február 8.) Egyik nagykárolyi lap társunk csempédányából a kezünkbe hullott a napokban egy röpiratféle: „Objektív válasz Szolomajer Józsi barátomnak, a szatmári sváb mozgalomról írott cikkére“ — címmel, amely röpirat a sváb propaganda céljait szolgálja. Wieser István, gimnáziumi tanár a szerzője eskibocsátója. Az a Wieser István, aki az öt évvel ezelőtti bezárt, szerencsétlen szilágysomlyói magyar gimnáziumnak volt a tanára. A kiről nemcsak Szilágysomlyón, de talán még egyebütt is, de talán még Szatmáron is azt hitték az emberek, hogy a gimnázium megszűnése után, még most is egyik magyarországi főgimnázium tanára s csak most tudódott ki, hogy már „idehaza“ van és Nagykárolyban röpiratokat szerkeszt a sváb-propaganda érdekében. Az a Wieser István, aki néhány évvel ezelőtti, de már a román impérium alatt egy bál alkalmával olyan lelkiiből huzzatta a cigány-nyal és olyan magyar virtuosan fujta tele tudóval, kiabálta, táncolta a nótát: Hej! — Csak azért is — Én vagyok a Pista gyerek! — Hiába a zsemlye kerek! Sokan nem felejtik el még azt a magyar Wieser Pistát, pedig ez már — ismétljük — a román impériumban volt. De jobb később, mint soha! Sebaj! Most legalább is nyíltan: Wieser István ráébredt a maga sváb öntudatára egész sváb mivoltára. Az egy év előtti magyarországi magyar tanárkodás után most már az itteni sváb-propa-

ganda reprezentatív embere lett. Azt írja Wieser a régi, a magyar imperiumbeli svábról: „Tehát... az embernek két tudata volt, egy hivatalos, eltanult és megszokott — magyar vagyok és egy természetes tudat, hogy ő sváb, ami igaz is volt.“ Majd tovább így ír: „De nem illet mondani. Sőt ha büszkén mondta volna valaki, plane a hivatalos tudattal szemben, akkor kegyvesztett lett volna.“ — Így volt-e? Amikor az egyházi és világi méltóságokban lépten nyomon ott lehetett látni a svábokat, legalább annyiszor, mint a magyarokat. A magyarországi magyaroknál most is így van. Ámde, mi leszakadt magyarok persze nem tudunk a velünk együtt szakadt sváb testvéreink méltóságokat adni. Tehát jönnek a propagandisták, a Pista gyerekek és... és már arról is kezdenek megfedkezni, hogy aminek védelme alatt, de panaszképpen ne legyen mondva-gazdaggá, bőzsiruvá erősödött minden sváb falu; a magyar kultúrának még porszemjei is szelfoszanak a sváb emberek házai körül, sőt a lelkekben, idegben, husban vérben teljesen magyarrá lett egykori sváb községek is szánva-bánva visszacsinálják az egész mai magyarságukat a kélszáz év előtti svábságukra. Ám csinálják, ha akarják és sikerül nekik, mi nem törődünk vele, de azt az egyet mindenesetre le kellett szögezünk, hogy Wieser István, az egykori duhaj Pista gyerek, — sváb öntudatára ébredt. Hoch so'a leben!...

Hol uszik el a szatmári arany-ifjuság keresete

„Toti“ szzenvedély Szatmáron

(Sztálmár, 1928 február 9.) Most, amikor mindenki valóságos Jeremiádkát sir-ri a nagy pénztelenség miatt; ma, amikor az iparosok és kereskedők nem képesek a legkisebb követeléseiket beincassálni, mert senkinek sincs pénze, — annál meglepőbb, hogy egyes szatmári lokálokban vígan dul a legvadabb pénzszórású örület, — a „Toti“ szerencsejáték asztala körül. Vannak, akik ezeket hagyta már ott, de ne higgye senki, hogy az illetők ezzel a tapasztalatukkal beérték volna, a nyerés vágya, az elvesztett pénz visszanyerésének gondolata, rendszerint nem hagyja békén azokat, akik már egyszer kivették részüket a „Toti“ játék izgalmaiból. — A „Toti“ játék a szerencsejátékok azon fajtájához tartozik, amelynél végeredményében mindig a játékos veszít. A „Toti“ szinte sajátos

vonzerővel tudja hatalmába keríteni azokat az embereket, akik fiataláguknál fogva még tapasztalatlanok, vagy akik maguk is szzenvedélyes kártyajátékosok s így a könnyű pénzszerszés lehetőségének rabjai. Minden játékos eleinte kivétel nélkül csupán csendes szemlélője a „Toti“ játéknak, majd csendes társ lesz, míg végre észrevétlenül bele keveredik a játékba s azt egyhamar aztán már nem is képes ott hagyni, — legfeljebb csak akkor, amikor már az utolsó banija is a bankáros zsebébe vándorolt át. Kétségtelenül megállapítható, hogy végeredményében mindig a bankáros nyer, ő soha rá nem fizethet, mert a játék szisztemája ezt a meglepetést kizárólag a résztvevő „Palik“ részére tartogatja. A játékot két tucat kártyával játsszák. Az egyik tucat lapjait a bankáros eladja a részt-

vevő játékosoknak kora délután még öt leies alapon, reggel felé azonban már egy-egy kártya 70-100 lei árfolyamot is elér. Ilyenformán a bankáros egy tucat kártyán 100 leies alapon 3200 leit vesz be. Amikor a pénzek befolytak, akkor a bankáros a másik tucatból kirak nyolc kártyát, akinek a bankár nyolc kártyája közül hasonló kártyája van, az nyert 150 leit a befizetett 100 leies alapár mellett. Tegyük fel, hogy a bankár mind a nyolc kártyájának alter egója akadt, akkor a bankáros köteles összesen 1200 leit kifizetni. De ez még nem minden. A 8 kártya elintézése után a bankáros még egy kártyát, a kilencediket veti fel és ez a „Toti“, akinél ennek a párja van, az 9-szeres pénzt kap, vagyis 900 leit. Tehát végül is, a legrosszabb esetben a bankáros a 3200 lei bevételével és minden körülmények között csak 2100 leit fizethet ki, vagyis egyszeri

elosztásnál csekély egyezeregszáz leut nyer. — Ez mindenestre megéri azt a csekély fáradságot, ami a kártya keverésével jár. — Most tessék elképzelni, hogy egy ilyen bankáros mennyi pénzt harácsol így össze naponta s kétségtelen, ha a játék reggelig tart, akkor az összes játékosok pénze az utolsó banijig a bankáros zsebébe kell vándoroljon. A legsajnálatosabb az, hogy egészen fiatal gyerekek emberek is játsszák ezt a veszedelmes szerencsejátékot, akiknek szerény heti, vagy havi fizetésük uszik így el. Persze ezzel a szerencsés bankáros mit sem törődik, az ő zsebe napról-napra telik s ha hatóságaink továbbra is tűrik ezt, akkor féltő, hogy ebből még komoly bajok is származhatnak a mi arany-ifjuságunk körében.

Biztosítunk a „NATIONALA“
Biztosító Társaságnál.
Alapítva: 1882. Telefon 320.
Vezérképviselő: Satumare Str. Regina
Maria (v. Széchenyi u.) 12.

Önkényeskedő vevők a piacokon

— Különös vásári szokás kapott lábra Szatmáron —

(Sztálmár, 1928 február 8.) Egy eddig még nem hallott, de sehol nem látott különös vásári szokást kezdenek egyesek nálunk gyakorolni. Kérhet az eladó árújáért bármit, egyesek az eladó portéká fele, vagy egyharmad-árát az eladó markába nyomják s azzal, mint akik egy-szersmindenkorra véget vetettek az alkudozásnak, az eladó portékát, mint sajátjukat egész egyszerűen elviszik. A múlt héten láttunk hasonló eseteket a piacon és szinte elszörnyülködünk a vásárlásnak ilyen formája fölött. Hol vagyunk hát tulajdonképpen, ha ilyenek előfordulhatnak? És szinte csodálkozunk az eladó jámborságán, hogy még a szavát sem merthehallatni ezért az eljárásért. Elvégre az eladó annyit kér az eladni valójáért, amennyit az árú

uzsora határain belül kérhet s mivel kettőn áll a vásár, tehát senkinek sem lehet joga, hogy az eladási árat, mint vevő, önkényesen állapítsa meg. Annyi erkölcsi bátorságnak mindenkiben kell lenni, hogy jogos érdekét bárkivel szemben megvédelmezze, az önkényes vásárlókat pedig figyelmeztetnünk kell arra, hogy eljárásuk nem törvényes és nem is tisztességes. Az erősebb joga csak hamis jogcím ahhoz, hogy egyesek saját hasznukra önkényeskedjenek. Az illető elárulástónak különben megmondtuk, mert szemtanúi voltunk az esetnek, hogy hasonló esetben szóljon a legközelebbi rendőrnek, aki elvégre azért áll a piacon posztol, hogy az ilyen és ehhez hasonló jogtalanságokat is megakadályozzon. —

Nem fogják feloszlatni a városi tanácsot

Egy exponált politikai vezéregyéniség nyilatkozata a

„Hétfoi Friss Ujság“ számára

(Sztálmár, 1928 február 7.) Ismeretes, hogy Szatmár városának tanácsa ellen több ízben hangoztatott vádak ügyében Tomescu, közigazgatási vezérfelügyelő napokon át vizsgálatot tartott a városházán, azonban ez a negyedikben megtartott vizsgálat sem tudott, olyan pozitívumokat produkálni, amelyek a rosszindulatú vádakokat akár a legcsekélyebb vonatkozásban is megerősítené. A vizsgálatot lefolytató vezérfelügyelő a vizsgálat negatív eredményéről jelentést fog tenni a belügyminiszternek, aki végső fokon fog dönteni a városi tanácsot már több ízben ért alaptalan inzultus

ügyében. A belügyminiszter határozata szinte kétségtelennek látszik, mert egyedül ez tudná most már az alaptalanul megvádolt polgármesternek és a nagy tanács tagjainak a méltán megillető teljes rehabilitációt megadni. Tudvalevő ugyan is, hogy a képtelen vádak megjelentetésére gründöl alkalmi újság szerkesztői ellen folyamatba tett sajtóper, a közbe jött amnesztia rendelet folytán elmarad s így a független bíróság előtt lefolytatandó megtorló igazságszolgáltatás útja elzáratott. Munkatársunknak sikerült ebben az ügyben egy exponált politikai vezéregyéniség-

RÓTH LAJOS ÉS TÁRSA BANKHÁZ

TELEFON: 41. és 136.

Valuták

csekkek, arany, ezüstpénzek vétel, eladása

STRADA LUCACIU (HÂM JÂNOS UCCA) 10. TÖRVÉNYSZÉK MELLETT

Kölcsönök, Betétek

legelőnyösebben idegen valutában is

Sorsjegyzásztály

Húzás minden hóban Milliós nyeremények

TELEFON: 41 és 136.

Biztosítóosztály

A Steua Romaniei volt Phoenix Bécél főügynöksége

gel beszélgetést folytatni, amelynek során különösen arra nézve igyekezett a neves politikust nyilatkozatra bírni, hogy minő véleményrel van a városszerte hangoztatott azon hírekkel szemben, hogy a városi tanácsot fel fogják oszlatni. „Nézetem szerint — mondotta a megkérdezett politikus — nagy hiba volna, csupán párt szempontból is, a városi tanács feloszlatása, de erre alig fog sor kerülni, mert nem hinném, hogy a belügyminiszter a negatív eredménnyel végződött vizsgálatot egy fel-

osztatással peccétné meg. Külömben ebben az ügyben magam is beszélgetést szándékozom folytatni a belügyminiszterrel és igyekezni fogok őt kelően informálni az ügy valódi körülményeiről és állásáról.” — Mi egy pillanatra sem kételkedünk benne, hogy a miniszter döntése a jelenlegi tanács megerősítése mellett fog szólni, amely a leghatározottabban igen szerencsés összetételűnek mondható, miután abban a polgárság számarányának megfelelően minden társadalmi réteg képviselve van.

ni a felsődot, úgy az esetben az illető bélyegcsaló ellen eljárást tesznek folyamatba.

— Az Iparos Otthon Kazinczy ucai bolthelyiségeinek bérletét február 1-ével május 1-re folmondották és azokat nyilvános árlejtés után fogják ismét bérbeadni. A bérlelők ez a felmondás igen meglepte, mert helyiségeik után a mai viszonyoknak amugyis megfelelő bérösszegeket fizetnek.

Legszebb Perzsa szőnyegek a jobb angol gyafru fonalak legelőnyösebben

őzv. Friedmann Jenőné-nél (Ösztreicher palota)

Szerkesztői üzenet: „Hogyan oltottak be a mikolai nemességet a ceglédi Unghvaryak családfájába” című sorozatos közleményünk folytatása mai számunkból kimaradt, mert a cikkben nyilatkozó Gorzó Bertalan nyug. vm.főlevéltáros kézírata Budapestről még nem érkezett be.

— Csehszlovákiában a kisiparosok gépeit és szerszámait nem szabad végrehajtás alá venni. A Csehszlovákiában érvényben lévő végrehajtási eljárás a kisiparosok gépeit és szerszámait mentesítette a lefoglalás alól. Ez a minden tekintetben helyes intézkedés azt a nemes célt szolgálja, hogy ha a kisiparos anyagilag tönkretes, a létfenntartásához szükséges gépeket, eszközeit ne veszítse el. Csehszlovákiában tehát nem lehet lefoglalni az asztalos gyalugépjét, vagy a szabó varrógépjét azzal az indoklással, hogy a gyalulást, illetőleg a varrást kézzel is lehet végezni, mert azok is mentesek a foglalás alól. Hol tartunk mi ettől a belátástól?

— A „Hétfoi Friss Ujság” hirdetéséről egy — megszívlelendő szentencia így szól: A hirdetésen az olvasó először: átsiklik; másodsor: észreveszi, harmadsor: elolvassa; negyedsor: elgondolkozik rajta; ötödsor: beszél róla az ismerőseivel; hatodsor: fölébred benne a vágy, hogy kiserletet tegyen; hetedsor: VÁSÁROL. Objektív megfigyelések ezek és a tények igazolják, hogy ez a megállapítás nem pusztán reklám, hanem fényesen beigazolt lélektani igazság. Ezért saját érdekében cselekszik, ha hirdetéseit a „Hétfoi Friss Ujság”-ban helyezi el, mert Észak-Romániában kez az egyedül alkalmas sajtóorgánuma erre a célra, mert a „Hétfoi Friss Ujság”-ot minden ember olvassa!...

— Ha divatos és mégis olcsó férfit és nőikalapra van szükség, akkor keresse fel JELENIK LAJOS amerikai kalapüzemét. Vardomb u. 25. Javításokat olcsón vállal

— Két kilo kokain a vasúti fuhlőben. Prágából jelentik: A rendőrség már régóta kutat egy Csehszlovákiában garázdálkodó kokaincsempészbanda tagjai után, de mindeddig eredménytelenül. Tegnap egy diktívnek sikerült az osztrák határon egy elsőosztályu fuhlőben 2 kilo kokaint lefoglalni, amely egy bőröndben volt. A bőrönd tulajdonosát azonban a legszorgosabb kutatás ellenére sem lehetett kézrekeríteni.

Hócipő javítás

KLÁNICÁNÁL

Steier Sándor és Tarsal

fűszer, gyarmat és pamut import vállalata

Sztarmár, Batthányi u. 2.

Olasz kémkedés Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: Gavotti laibachi olasz konzul erelyes cáfolatot adott ki az Orjunának arra a nyilatkozatra, hogy őt kémkedést folytatnak, mire az Orjuna válaszképpen a Politika című lapban közli a konzul két távirati jelentését a római politikai hivatalhoz, az olasz-szlovén határon elhelyezett irreguláris szerb haderőkről. Garosek József triestti fiatal ember szintén nyilatkozik, hogy ő csakugyan kém volt az olasz konzulnak, részint pénzért, részint pedig azért, mert ígéretet kapott a konzultól arra, hogy visszatérhet Triesztbe, ha neki állami titkokat árul el. Garosek azonban állítása szerint, a konzulnak csupa hazug hírt adott le.

Rejtvények

I.

Verses rejtvény

Nagy, erős számszámjál,
Ha tekintem én,
Azt kellene hinnem,
Hogy szabólegény.

A számszámja ottlő,
S pedig egy jókora,
Nélküle nem látni,
E legényt soha.

Ámde az ottlőval
Nem messzire jut,
Mert kiszabni véle,
Egy mellényt se tud.

II.

Betű rejtvény

S G G A

A megfejtések február 20-ig küldendők be. Sorshúzás után két helyesen megfejtő részére a „Hétfoi Friss Ujság”-ot egy-egy negyed évig díjmentesen küldjük.

A 5-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtései a következők: 1. Az apád. 2. 10 5. 17. = 32.

A helyesen megfejtők nevei: Horváth István, Péntes Demeter, Volf Demeter, Höfler József, Schmidt Ede, Mayer Dávid, Varga Károly, Satumare. Hoffmann Dezső, Katz Jenő, Sighet, Vigh Kálmán, Carei A. Malvin Halmeu, Ilyés Jakab.

Jutalmat nyertek: Katz Jenő, Volf Károly.

HIREK

Felsőszerkesztő Dr. Mák István

A felfuitt szappanbuborék.

(Aesopus után- kb. harmadfélszer évvel.)

Szól vala pedig—hol, hol nem? —
ezelőtt már régen
egy felfuitt szappanbuborék
következőképpen:

„Ide nézzén, hogyha hiszen bárki
fengese melkedéstakar látni!” —
Közzli: Dr. H. L.

± Megindult a lakásuzsora

Tulajdonképpen még most sem lehet tudni, hogy lesz-e joguk a háztulajdonosoknak felmondani a bérleteket, — vannak egyes háziurak, akik a törvény rendelkezéseit be sem várják és már február 1-én felmondták a lakások bérletét. Számtalan oldalról vettük a panaszt ilyen esetekről: s a panaszkodó lakók ezen bizonytalanság közepette másik lakás után szaladgálnak de persze eredménytelenül, mert üres lakás nincs. Ha pedig a hirdetések után találnak is egy megfelelő helyiségre, — mint a panaszkodók mondják — ott a ruha után itélik meg a lakás keresőt, amint ez a Verbőczy u. 9. szám alatt hirdetett lakásnál is előfordult. Ha az illetőből nem néz ki a nagy házbért fizethető mód, akkor egész egyszerűen a lakást már kiadottnak deklarálják, de ha az illetőről már messziről lekiabál a jó mód, akkor szóba állnak vele és alkudoznak. Az ilyen „Palikra” való utazás ideje lejárt. Felhívjuk erre az illetékesek figyelmét, mert ez nem más, mint kiuzsorázása az ismét felbukkanó lakás konjunkturának. Ezt pedig le kell törni.

A legtekélyesebb haskötők, fűzők,
melltartók, prima gummifűzők
meglepo olcsó árban:

GROSZ GIZELLÁNÁL

Calea Traian (v. Attila u.) 10.
szerezhető be.

± Meggyilkolták a pápa unokahugát. Milanóban meggyilkolták XI. Pius pápa unokahugát, egy milánói selyemgyáros

leányát. A belőrők borzalmas bünténye a pápát rendkívül megrendítette.

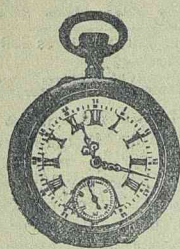
— Oroszország déli részén kitört a forradalom. A szovjet nagy haderőt mozgósított a forradalom leverésére. A Trockij-párti tisztek a parasztokhoz álltak.

± Páneurópa. Jules Sauerwein a párisi Matin-ban közölt cikkében kijelenti, hogy Európában szükségszerűen be fog következni az Európai Egyesült Államok szövetsége, mert különben Európa úgy kulturális, mint politikai államokként elpusztul. Európát 3 óriási veszély fenyegeti: a bolsevizmus, az új világháború és Amerika gyarmatosítási törekvése.

Szeplő mentes, üde-rózsás lesz az arca. Ha a bevált crémét — „Robellát” használja Robella Cosmetics, Sztarmár, P. Bratianu (Deák-tér.) 6. I. Telefon: 27.

— Az arany és ezüst legújabb beváltási árát az ipar-és kereskedelmügyi minisztérium a következőkben állapította meg: az arany kg.mja 107804.-lei, az ezüst 2804.-lei.

— A szatmári postahivatal érdekes, de egyben szomorú megfigyelése. A szatmári postán már hosszabb idő óta figyelik, hogy többen a közönség köréből olyan leveleket küldenek, amelyeken a bélyeg két bélyegből van összeragasztva. Ezt a kis turpisságot úgy csinálják, hogy egy elhasznált és lepecsételt bélyegnek a felét az illetők levágják és egy másik félbélyeggel összepárosítják. Vannak viszont olyanok is, akik a már lepecsételt bélyeget ragasztják rá a levélre a lepecsételés helyét pedig a segélybélyeggel ragasztják be, mintha pusztán tévedésből történt volna ez a kis félrecsuszott felragasztás. A posta szemfüles közege hamar rájöttek ezekre a kiseddel manipulációkra s az ilyen leveleket persze nem továbbítják, ellenben ha a levél tartalmából megtudják állapita-

GROSZ BERNAT

órás és ékszerész
SATU-MARE

Strada Mihai Viteazul (volt Rákóczy uca) 31

Állandóan alkalmi vételek! Antik tárgyak, arany és ezüstneműek vétele és eladása. Óra és ékszer javítások. Optikai cikkek orvosi rendeletre pontosan eszközöltetnek

Megbízható és olcsó
beszerzési forrás

Mezőgazdák figyelmébe!
Mindenféle mezőgazdasági gépek törött alkat részeit szakszerűen és felelősség mellett olcsón hegesztik:

Kőrössi és Majthényi
lakatosok és autogéphegesztők
Sztarmár, Kőlcsey u. 8 szám.

Nyersgumival

a legjobb divat szerint készit cipőket és eszmákat

Fedor Biljakov

cipész, Str. Stefan cel Mare (v. Kazinczy uca) 10

Hó és sárcipők

szakszerű javítását a legolcsóbban vállalja.

Mű és Sima örlést garantált minőségben és olajsajtólást a legolcsóbban végez a

László malom

Telefon 390

Megnyit! A Megnyit!

RADIO

elektrotechnikai és mechanikai vállalat. Satu-Mare, Str. Reg. Maria (v. Széchenyi u.) 12 szám alatt

Foglalkozik autódinamó, autóvilágítás, accumulator töltése és javításával. Motor és dinamó, valamint autódinamó tekercselésével. Villanyszereléssel, villanyberendezések javításával és minden a szakba vágó összes munkával Szolid és pontos kiszolgálás

HIRDESSEN A

„Hétfoi Friss Ujság”-ban

„Iris” chamotte porcelán kályhák minden színben és nagyságban kaphatók

**BERGER
ADOLF**

kályhámesternél Sztarmár, Str. Corvin (Hunyadi u.) 29.

Sztarmári Tímár Ipartársulat

Központi Elárusító Csarnoka

Satu-Mare

Str. Decebal

Kőlcsey u.

2.

Ajánlja: Fekete sima pilling és préselt bőröket, tehénbőr, húzbőr, vikszbőr és hasításban mindenkor legolcsóbb napi árban. Állandóan nagy raktár.

Utleveleket

legolcsóbban és leggyorsabban vizumoztat

Rubin

futár irodája
Piata Bratianu 6
(Deák tér)

Menyasszonyi, — nyoszolyólányi csokrok, koszorúk és különféle élő-és mű virágok a legolcsóbban

Berey Károlyné

virágüzletében szereshetők be. Sztarmár, Kazinczy uca 11

Nekisérletezzén

a jó minőségű szövettel, hanem KERESSE FEL

Lovász György

uriszabóságát Piata Bratianu (volt Deák-tér) 2.

Ne halgasson senkire, keresse fel saját szabóját.

A „Hétfoi Friss Ujság” hirdetései nélkül ne várjon üzleti forgalmat

720-as benzin

A Str. Horia (volt Károlyi köz) 5. szám alatti telephelyen előírt felállított legmodernebb automatikus benzintöltő állomáson mindenkor legolcsóbban kapható.

Éjjeli szolgálat

Vas és Vasárnap behozatall r. t. Lincoln FORD Fordson osztálya

**Porosz
k ö s z é n**
vágott bükk tűzifa
**FISCHER
HERMAN**

fakereskedőnél

Telefon 122 123.

Aszódi fenyképészeti műtermő

Sztarmár, P. Bratianu (v. Deák-tér) 9. szám
Készit a leg-kerültebb fényképfelvételket, nagyításokat aquarell, olaj és pasztell festményeket. Iszen jutányos árak mellett igazolványképek során kívüli

Amennyiben a **HÁZTARTÁS** sokat felemészt **k ö n n y e l m ű s é g**

ma a színehagyott, kopott, vagy kitört

cipőket félredobni,

mert ERDÉLYI Sztarmár, Str. Cuza Voda (v. Eötvös u.) 1 azokat teljesen ujja alakítja.

Ha Sztarmáron van dolga

okvetlenül keresse fel az állomással szemben levő, jó hírnévnek örvendő

„P A R K”

szállodát és éttermét. Olcsó és nyugalmat nyújtó szobái garantált fűtőmentesek. Szigorúan orth כשר kóser házi konyha. Elsőrendű borok.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

A „Hétfoi Friss Ujság” hirdetései eredményesek

ROSENFELD MIKSA

textilnagáruházában **szöveget, vásznakot és szőnyegeket** legjobb minőségben legnagyobb választékban és legolcsóbban vásárolhat. Alapítattott: 1877.

Sztarmár legkellemesebb szórakozóhelye a

„Viktoria”

Elsőrangú borok. Kül-és belföldi lapok. Naponta kitűnő cigányzenekar hangversenyez.

Tisztelettel:
Pali bácsi

Satu-Mare város villamosműve

Iroda: Str. Dragos Voda 14

Raktár: Strada Lucaciu 2

A j a n l:

Villamosmotorokat bármely feszültségre. Villamos motorral összeépített centrifugális szivattyukat. Asztali és fali szellőztetőket, a legtekélyesebb kivitelben.

Csillárokat a legkiszorúbbtól a legdiszesebbig

K é s z i t:

Álló izzólámpákat bármely kivitelben.

E l v á l l a t:

motor és dynamo tekercseléseket, új collectorok készítését. Villamosvilágítási és telefonhálózatok szerelését a legszakszerűbb és legjutányosabb árban. Normál és fél Wattos izzólámpák a legjobb gyártmányban a legjutányosabb árban kaphatók. Az igazgatóság

NE TÖRJE FEJÉT

HOGY MIVEL LEPJE az új évben
MEG SZERETTEIT

mert sikerült egy nagyobb tétel különféle finom bőranyagot előnyösen beszerezni az ebből készített áruimat a rendes napi árnál

30%-kal olcsóbban adom.

SZÉKELY SÁNDOR

Satu-Mare

bőrönd, bőrdiszma és bőripari különlegességek gyártója. Str. Stefan cel Mare (Kazinczy u.) 16 Alapítattott 1901.

Apolló

Hétfőn, Revü macska Uffa vigjáték.

Uránia

Hétfőn, Kis Rongyosok két része együtt 15 Leus átlagos helyárakkal.

Nyomatott a Hirsch féle nyomdai műintézet gyorsajtóján Satu-Mare.